

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1836. 9. Januar.

2^{tra} lappa.

Pa daschahn weetahm Widsemme laubim sazjits, ka nu jau eshoft pahrwehl, mums sinnu laist, kad kahdam patihk, tafs 10 grhematinas dabbuh, ko fauz: Deewa wahrdi mihtoajeem.— Naw wis pahrwehl! Eßam gahdajuschi, ka winnas deesgan wehl warr dabbuh un ka mehs tafs arri pahr posii fatram warresim pefsuhiht.

G a u n a s s i n n a s.

No Krimmuldes draudses, Widsemme. Pirmâ atwente schai draudssei jauns mahzitajs A. L. Bäckmann tikke peewests: tas pats, kas zittkahrt Minskis pilsehtâ, Kreewu semmê, par Wahz' mahzitaju bija. Pahr winnu un winna pirmaju draudsi schinnis lappâs jau daschû sinnu warr atrast. (Luhko 1834 18tâ un 1835 25tâ un 31mâ l.)

No Dikkeles draudses, Widsemme. Schahs draudses jauns mahzitajs, J. A. Knieriem, ohtrâ atwente tikke eewests.

No Mas-Sallazzes, Widsemme. Pa atwentes-laiku arri schoreis tur pehz Widsemmes likkumeem magasihne bija ja-peepilda, un kufsch zilweks sawu parradu ne warreja lihdsinah, tam leetas bija ja-noleek, ko uhtruppê pahrdoht. Gaddijahs tur mahja, eeksch kurras gan wairs ne pilnu puhru labbibas ne atradde, un kura tatshu magasihnei wehl 9 puhrus rudsu, 5 puhrus meeschu un 2 puhrus ausu bija parradâ, kas tuhliht ja-nolihdsina. Pa tam pats fain-neeks preeksch mas deenahm bija nomirris un sawu laulatu draugu ar 5 behr-neem astahjis, no kurreem diwi gauschi wahrgdami: weens neredsigs, ohtrs ar krihtamu fehrgu. Nabbaga atraitne gan gahje un deesgan gauschu assaru lehje weena un ohtra durru preekschâ, bet par welti. Ohtrâ deenâ jau teefas wihram waijadseja eet un wissu atlikuschu nabbadisbu aissuhiht us uhtruppi. Bet luhk! no kristiga prahtha zitti fainneki, — labbi sinnadami, ka winna nomirris brahlis ne laiskuma dehk parradâ bija palizzis, nedf, kautgan jau wairak kâ 70 gaddus wezzumâ, comehr no sawa arkla ne bija atkahpees, — fabeedrojahs un nabbaga atraitnei mihligi palihdseja, ka winna sawas leetas ne waijadseja us uhtruppi suhtiht, bet wakku dabbuja, winnas zittur, laikam par labbaku makfu, pahrdoht. — Lai Deews dohd, ka schee kristigi laudis par scho mihestibas darbu jel sawâ laikâ no Jesus muttes tohs wahrdus dabbu dsirdeht: Ko juhs winneem esseet darrijuschi labbis prahtos, to juhs man esseet darrijuschi! —

No Gaujenes Swahra-muischias, Widsemme. Gan jau zittä laikä (1855, 38tä lappâ) dewam sinnu, ka tur pehrnâ gaddâ leelskungs katram fainneekam eljes lukturi esfoht dahlwinajis; bet tik taggad dabbujam sinnahet, ar kahdu labbu prahru schee gohda wihrî leelkunga mihestibû esfoht usnehmuschi. Winni wissi weenprahrti luhdse, lai leelskungs tik schehligs, par winnu paschu naudu preeksch katra wehl oħtru lukturi likt taifiht. Un ta irr notizzis. Bet no zittahm muischahm, Deewam schehl, mums sinnu wehl ne laide, ka tur arri beidse ar flakkahm dsihwoht.

Kristigas li hdsibas.

Kauschu gans.

Samuels, tas sohgis un augsts preesteris eeksch Israëla, bij noskummis par Saulu, ko winsch par Kehnianu bij swaidijis. Jo tas darrija, kas tam Kungam ne patikke un waldija nepareisi. — Tad notikke ta Kunga wahrods us Samueļu, un fazzija: "zif ilgi tu schehlojees par Saulu, kur Es tomehr winna esmu amettis, ka tam ne buhs par Kehnianu buht pahr Israëlu? Pildi taru roggu ar elji, un ej prohjam, es fuhtischu tew pee Isaju to Betlemiteri, jo es esmu no winna dehleem man weenu Kehnianu isredsejis." (1. Sam. 16, 1.)

Un Samuels darrija, ko tas Kungs bija runnojis un nahze us Betleimi. Un winsch redseja tohs dehlus Isajus un gribbeja Elijabu swaidiħet, jo tas bij jaunks no gihmja un leels no gaxxuma. Bet ta Kunga gars ne kahwe Samuelem wallas, fazzidams: "ne usluhko winna gihmi, neds winna leelu gaxxumu. Jo weens filweks reds, kas preeksch azzim irr, bet tas Kungs usluhko to firdi."

Tad Samuels eefahze schaubitez sawâ prahṭā, un likke wissus Isajus dehlu preekschâ nahkt, ka winsch tohs pahrbauditu un to wissulabbaku swaidit. Bet tas Kungs no wisseem teem, kas preekschâ nahze, ne weenu ne bij isredsejis.

Un Samuels waizaja Isaju: "arrig schee wissi irr tee jaunekti?" — Bet tas fazzija: "tas jaunakajs wehl atleek, un raugi, wijsch ganna tahs awis us teem falneem."

Tad Samuels dohmaja sawâ prahṭā: noeħschu un luħkosch, kahds tas buhs no fids un prahru, ka lai teem laudim tiktu labs waldineeks. Un winsch nogahje us teem falneem un paſtehpahs eeksch kahdu akminu kambari, ne taħbi no tahs weetas, kur Dahwidhs tahs awis gannija.

Redsi, tad nahze lauwa un lahzis no falneem, un lauwa nonesse awi no gannama pulka. Bet tas jauneklis daleħże, fatwehre lauwu pee krehxehim, un kawé to un ispestija awi no winna riħkles, tħapatt arri nokawé laħzi.

Tad Samuels istruhzis, brihnijahs pahr ta jaunekta speħku. — Bet tomehr wehl sawâ prahṭā schaubidamees, winsch dohmaja: gan esmu redsejis winna sti-prumu un droħschu prahru, bet tas Kungs usluhko to firdi. Taħejż wehl taħ-laki skattischu, ko winsch darrihs.

Un redsi: tas pašarkans ganna puissi ar taħbi f-kalixha azzim un ar to jaunki gihmi paſehdahs pee pakalnina un iswiķe no tarbas sawu stabbult un stab-buleja awju preekschâ. Un sunniżihs nomettahs semṁe fahnis pee winna, un

awis faspeedahs pulzinâ kohpâ un winsch arju widdû fehdedams, stabbuleja. Un beidsis stabbuleht, tad awis laisiya winnam rohkas un wehî (jeb speeki), un dusseja winnam pee kahjahn.

To redsejis, Samuels wairs ne schaubijahs sawâ prahâtâ, bet preezigs isfauze: "labbi mannim! Es esmu atraddis wihr, kas teesham par lauschu valdineeku un gannu isredsehets, jo winsch irr stiprs no spehka un schehligs no firds.— Un ta Kunga wahrd's notifke atkal us Samuela, un fazziya: "zeltees, un swaidi to; jo schis irr tas pats!"—

Tauneklis rahda, kahds tas wihrs buhs. Un kas eeksch masuma irr ustizjams, tas tohp eezellets pahe daudsumu. Jo tas Kungs usluhko to firdi.

Mahwe un meegs.

Brahligi apkehruschees, meega engelis un nahwes engelis pahrstaigaja to semmi. — Wakkars mettahs. — Ne taht no zilweku dsihwokleem tee us kalnau pasehdahs. Wissur bij swrechts klussums, ir wakkara swannischana no tahta mee-sta wairs jaw ne atskanneja. Bet tee engeli abbi diwi klussinam fehdeja un gaidija nafti.

Un kad tumschums jaw wissur apmettees, tad meega engelis zehlahs no fawas gullamas weetinas mihkstôs suhnâs, un iskaifisa ar lehnigu rohzinu tohs faldus meega graudinus gaifa. Un tee wakkara wehji tohs fanehme un pahr-tohs us peekusschu semneeku mahjahn nonesse. Tur tad nu gahrds meedsinsch nehme wissus zeema dsihwotajus, no firma wihra, kas ar wehî staiga, lihds pa-scham sihdamam behrninam schuhpulinâ. — Kas wahjsch, tas aismirse fawas sahpes, — kas nofkuminis, tas ne peeminneja wairs fawas behdas, — kas nab-bags, tas ne dohmaja wairs us fawu tukschibu. — Wissas aztinas bija aisslehg-tas, nn faldi wissi dusseja no fawahm deenas darboschanahm.

To padarrijis, meega engelis atkal nogahje us fawu gullamu weetinu pee ohtra brahla, un preezigs issfauze, fazzidams: "ak fâ tee lautini mannim rihtâ pateiks! Kà manni flawebs par mannu labdarrijumu un preezigi atsihs, ka es teem teesham ihstens draugs un schehlotajs! — Ak kahds preeks tam, kas eespehj labbu darricht, tur neweens winau ne reds un ne juht! Kahdi laimigi mehs abbi, kas mehs ta leela Schehlotaja neredsami fullaini! — Kahda jauka un mih-liga muhsu darboschanahm pee teem zilweku behrneem wirs semmes!"—

Tâ meega engelis fazziya. — Bet nahwes engelam no leelahm tumschahm ozzim aßaras isspille, un behdigi nopushtees, winsch atbildeja: "Ak, kas mannim nabbadsinam dohs preezatees par tahdu pateikschanaa pee zilweku behrneem! Manni jaw tee nosauz par preeku pohstiteju, — manni tee lamma par wissunik-naku prettineeku, — mannu wahrd'u peeminneht ifkatrs bishstahs, — un tur es kahdu reisi tuwumâ rahdohs, tur wissi trihz un drebb no mannis — ak —"

"Un comehr tu wairak teem padarri labba, ne fâ wehl es," — tâ meega engelis atkal wasslodu usnchme, — "jo tee, fo tu us dussechanu weddi, tee muh-scham wairs ne reds behdas, tee ne geefsch wairs ne kahdas sahpes, tee ne

sinna wairs par assarahn.“ — Kà tad tewim ne pateiktu wissi tee nabbagi wahrguli, ko tu no fahpehm un mohkahn essi atraisjijis? — Kà tewi ne fweh-titu preezigi wissi tee peekussuschi zetta gahjeji wirs semmes, kas zaur tewi to ihstenu meeru debbesis panahkuschi? — Kà tewi ne atsühtu par draugu un glah-beju wissi tee labbi un taisni, kas zaur tawee m tumfcheem un schaureem wahe-teem eegahjuschi us jaunu preeka dsihwai winnà faulé? — Ask, kad winni at-mohdisees, apgehrbti ar nemirstibas jaukumu, skaidribu un spehku, tad gan tawa flawa wissás mallás atskannehs, tad faprattihs, ka mehs abbi ta pascha deb-besstehwa kalpi, un ka es tewim tikkai jaunakajs brahlis esmu.

To fazzijis, nahwes engelam azzis atspihdeja no fwehta preeka, un no jauna tee eeksch firsnigas mihlestibas apfehrahhs un skuhpstijahs. — Kln.

Sluddin a schana.

Va zellu, ne tahl no Zehfahm 31må Dezember dahrgs schuppu kaschoks, ar smalku, fillu wadmalu apfchuhts, un arri garfch, no farkanas willas addihts lakkats no kammanahm irr issagts. Kursch zilweks kaut ko pahr schahm sagtahm leetahm sinn isteikt, kas lai woi pee Rihges leelas polzejes woi pee Zehfhu rahts to dohd sinnah, un kursch padarihs, ka fungi sawu kaschoku dabbu atpakkal, tas 25 fudr. rublus dabbuhs par dahwanu.

Sinna, zif naudas 7. Janwar-mehn. deenà 1836 eeksch Rihges makfaja
par daschahm prezehm.

Makfaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.	Makfaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.
Par		Par	
1 puhru rudsu, 116 mahrzinuß smaggū	1 70	1 pohdū (20 mahrzineem) wasku	5 20
— meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1 25	— tabaka = = = = =	1 —
— kweefchu, 128 mahrzin. smaggū	1 80	— swesta = = = = =	2 25
— ausu = = = = = = =	— 80	— dselses = = = = =	— 70
— firku = = = = = = =	1 50	— linnu, frohna = = = =	2 35
— rupju rudsu - miltu = = =	1 70	— — brakka = = = =	2 —
— bihdeletu rudsu - miltu = =	2 —	— kannepu = = = = =	— 80
— bihdeletu kweefchu - miltu =	2 40	— schkihtu appiu = = =	2 40
— meeschu - putraimu = = =	2 —	— nefschkihtu jeb prezzes appiku	1 50
— eefala = = = = = = =	1 30	— muzzu filku, egli muzzâ = =	6 25
— linnu - fehklas = = = =	2 50	— — lasdu muzzâ =	6 50
— kannepu - fehklas = = = =	1 50	— smalkas fahls = = =	4 20
1 wesumu seena, 30 pohdus smaggū	3 —	— rupjas baltas fahls =	4 50
barrotu wehrschu gallu, pa pohdū —	1 —	— wahti brandwihna, pussdegga =	8 50
		— diwdegga =	12 —

Weenu fudraba rubli warreja dabbuht par 359½ kapeikeem warra naudas.

Brihw driskeht, No juhrmallas-gubbernémentu augstas waldischanas pusses:

Dr. E. E. Napiersky.